

Garay Zsuzsanna: A tölgyfa
Az illusztrációkat Menyhárt Éva készítette

A fa

Egy hatalmas fa ágán, már csak egyetlen mag lengedezett. A többiek már régen lepottyantak, vagy lefújta őket a szél. A kis mag eltűnődött.

– Vajon itt maradok örökre? Nem is lenne rossz. Itt jó helyem van, a fa táplál engem.

– De akkor soha nem fogsz megismerkedni a nagyvilággal – súgta-búgta a szél.

– Miért kellene ennél többet tudnom? – vitatkozott a magocska. – A napot, az esőt és a szelet már ismerem. Találkoztam madarakkal, mókusokkal. Sőt, már vihart is láttam a nyáron.

– Nem maradhatsz itt örökre – zörögték a faágak.

Az egyik rozsdabarna levél pedig ezt mondta:

– Érzem, hogy én mindjárt útra kelek. Ugorj a hátamra, és rajtam utazhatsz egy darabig.

A kis mag így felelt.

– Félek.

– Mitől?

– Az eséstől, attól, hogy megütöm magam.

– Ugyan már bátorság! – fuvolázta szél, és enyhén meglökte a magocskát, aki a levél hátára huppant, és úgy siklottak ketten lefelé.

A kis mag nem messze ért földet a fától. „Nem is ütöttem meg magamat” – gondolta vidáman. Legurult a levél hátáról, de egy kis kavics megakasztotta. Annak a tövéből nézelődött. „Hát ilyen a nagyvilág! – sóhajtotta, és visszanezett a fára. – Milyen magas, milyen erős! Én vajon leszek valaha ekkora? Lesznek nekem is majd gyermekeim? Mit hoz a jövő”?

Ekkor csodálkozva látta, hogy több társa is ott van még. A következő napokban látta, hogy volt, akit madarak kapkodtak fel a csőrükkel, másokat a mókusok szedték össze szaporán. Egy csapat fiú jött arra, félrerúgták a kavicsot, és a kis mag újra gurulni kezdett, majd egy keskeny résen át lebucskázott a föld alá. „Milyen sötét van! – szólt a magocska megszeppenve. – Mi lesz itt velem?”

– Most csak aludj, aludj – mondták a gyökerek. – És álmodj szépet!

A kis mag szót fogadott. Aludt egész télen, míg kinn megérkezett a szúrós dér, a gomolygó köd, a puha hó. A faágakon szikrázó jégcsapok csüngtek, hideg volt nagyon, de a kis makk

erről nem tudott, mert ő jó melegben volt, és arról álmódott, hogy vastag derekú, dús lombú fa lett belőle.

Tavasszal arra ébredt, hogy nagy a sürgés-forgás. Lárvák, giliszták mozogtak lenn a mélyben. Nyomukban a talaj porhanyóssá vált. Az egyik nagyobb eső utána a magocska azt érezte, hogy megduzzadt. Feszítő érzés fogta el, majd elkezdett kibújni az első vékony kis gyököcske.

„Milyen szép! – nézegette kedvtelve. – Ezt én növesztettem – gondolta büszkén. – Csak egy a baj, rettentő éhes vagyok.” A gyököcske azon nyomban vizet és tápanyagokat szívott fel, és közben tovább nőtt. A gyököcskéből gyökér lett, és abból újabb vékony gyökerek bújtak elő. Újabb feszítő érzésre ébredt, ezúttal a feje búbján. Egy napig nagyon fájt a feje, aztán hirtelen egy rügyecske áttörte a burkot, és elindult felfelé. Nem volt messze a felszín, és mégis micsoda keserves, hosszú út volt, mire kibukkant a földből, ahol éppen sütött a nap.

A hajtás széles és vaskos volt, és jólesően fürdött a napfényben. Örömeiben így kiáltott: – *Jó reggelt, nagyvilág! Megérkeztem!*

Néhány nap múlva előbukkantak az első lomblevelek, a hajtás táplálkozni kezdett, és rohamosan növekedett. Körülötte virágok nyíltak, és megismerkedett a szorgos hangyákkal, akik minden áldott nap ugyanabban az időben, ugyanazon úton vonultak el mellette. Találkozott csigákkal, pillangókkal, bogarakkal.

A nyár édes illatú volt, az ősz színes. Megsiratta az első levelét, amikor lehullott, és félt a téltől, mert körülötte a bokrok, cserjék sok ijesztő dolgot meséltek. Az első dér csípése fájt, de azt morogta: – *Ha más kibírta, én is kibírom.*

A hó lágú volt, és jól esően bebugyolálta.

A következő tavasszal a kis magonc sokat nyúlt. Már több levele volt. Nyáron a pillangók és a legyek megpihentek rajta. Legtöbbet a széllel küszködött, amely morcosan tekergette, hajlítgatta vékony kis törzsét.

Újabb tavasz virradt, és a husáng szomorúan látta, hogy más sarjak gyorsabban nőnek, mint ő, és elfogják a napfényt. Erőlködve igyekezett felfelé, de nem érte utol őket. Egyszer egy erdei egér húzódott be a levelei alá az eső elől.

– *De jó, hogy itt vagy kis fácska* – mondta az egérke hálásan, és fekete szeme vidáman pislogott.

A husáng pedig büszkén nyújtózkodott, örült, hogy segíthetett. Facsemete korában még mindig voltak, akik felé magasodtak. Viszont az ő törzse egyre vastagabb és erősebb lett, és a gyökerei is egyre mélyebbre hatoltak. Találkozott a vakondokkal, aki járatokat vájt a földbe. A hangyák néha felmászta a kérgére is. A leveleket néha hernyók rágták meg, de a kis fa egészséges maradt, és csak nőtt, növekedett, gyarapodott. A szél naponta hozta-vitte a híreket, már nem tudta megcibálni a törzsét, de a leveleit szívesen megzörgette.

Már sok tavaszt megért, amikor sok bogár lepte el.

A hernyók márciusban keltek ki, berágták magukat a rügyekbe. Már ez is nagyon fájdalmas volt, de később összeszöttek a fiatal leveleket, és úgy falták őket. Hangos csámcsogásuktól a fa aludni sem tudott. A cincérek lárvái is folyton zabáltak.

– *Jaj, jaj, kit hívjak most segítségül?* – sóhajtozott a fiatal fa.

– *Mi baj?* – kérdezte a szél.

– *Nézd, hogy pusztítják a leveleimet a hernyók, a bogarak. Elsárgulnak. Mi lesz így velem?*

– *Majd én szétkürtölöm az erdőben, hogy rajtad milyen sok bogár él* – felelte a cserfes szél, és máris útra kelt.

– *És az hogy segít rajtam?* – kiáltott utána a fa, de a szél már nem hallotta.

Pár nap telt el, és megérkezett a nagy fakopáncs. A fa megkérdezte:

– *Ki vagy te?*

– *Én vagyok a fák doktora* – felelte a madár komolyan, és lábával a fa törzsén kapaszkodott, farkával megtámasztotta magát, és máris munkához látott.

Kop, kop, ütögette meg a csőrével a fa törzsét.

– *Jaj, jaj, ott fáj, igen ott* – mondta fa, de a fakopáncs, már neki is látott kemény csőrével a vésésnek.

Ez is fájt, de a fa bízott a madárban, és amikor látta, hogy ragadós nyelvével milyen fürgén húzza ki a rovarokat, akkor megnyugodott.

A fakopáncs ott maradt a fán, a fészket is a törzsbe véste, de a fa nem bánta, örült, hogy meggyógyult, megszerette a fiókákat.

A fa egyre nagyobb és erősebb lett. A fakopáncs mellett jutott hely a széncinegének, de baglyok is szívesen telepedtek az ágaira. Egyik odvába mókuscshalád költözött be. Oldalán taplógombák nőttek. Szarvasbogarak is berágták magukat a törzsébe, pókok szőtték ágai közt a hálójukat. A fa idővel harminc méternél is magasabbra megnőtt. Ágain új magok érlelődtek, és ő boldogan mesélt nekik hosszú életéről.